

משרד ראש הממשלה
אגף הביקורת הפנימית

דוח ביקורת בנושא:

יישום חוק חופש המידע במשרד
ראש הממשלה

תאריך הגשה: 20.11.2014

משרד ראש הממשלה
אגף הביקורת הפנימית

מבוא

חוק חופש המידע התשנ"ח – 1998 מיום 19.5.1998, קובע כי לכל אזרח בישראל הזכות לקבל מידע מרשות ציבורית.

תכלית החוק (להלן – "החוק") להנהיג בישראל את מהפכת השקיפות ולעגן את זכותו של כל אזרח לקבל מידע מהרשות הציבורית. הרשות הציבורית מחויבת לענות בחיוב, אלא אם חשיפת המידע תפגע בביטחון המדינה, בצנעת הפרט או בסודות מסחריים.

רשות ציבורית (להלן – "הרשות") כוללת בין היתר את משרדי הממשלה כפי שמפורט בסעיף 9 לחוק המסייג וקובע, כי ההוראות לא יחולו על מערך המודיעין של צה"ל ושרותי הביטחון הכללי.

על פי החוק, מגיש הבקשה מחויב להגיש את בקשתו לממונה בכתב, בניסוח ברור ועם פרטים מדויקים אודות המידע המבוקש.

סעיף 3 לחוק קובע כי על ראש הרשות למנות עובד מקרב עובדי הרשות הממונה על העמדת מידע לרשות הציבור, על טיפול בבקשות לקבלת מידע ועל יישום הוראות החוק. ברם, אין זה תפקידו העיקרי של הממונה והוא מטפל בחוק חופש המידע בנוסף לתפקידו.

סעיף 5 (א') לחוק קובע כי על הרשות לפרסם דין וחשבון שנתי על פעילות המשרד, תחומי אחריותו וסמכויותיו. הדוח יכלול גם את דיווח הממונה על הפעלת החוק ברשות, אולם רשאי לפרסם דיווח זה בנפרד.

הוראות החוק ותקנותיו מפרטים את נוהל הגשת הבקשות לקבלת מידע, תעריפי האגרות, אופן גבייתן ולוח הזמנים למתן מענה לאזרח.

סעיף 19 לחוק קובע, כי שר המשפטים הממונה על ביצוע החוק, רשאי באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת להתקין תקנות לביצועו.

במשרד ראש הממשלה מועסקת כמתחייב מהחוק הגב' איילת משה, כממונה על חוק חופש המידע, החל מתאריך 1.1.2011 וזאת בנוסף לתפקידה כאמרכלית בגנזך המדינה.

מטרת הביקורת

מטרת הביקורת לבדוק את עמידת המשרד בהוראות חוק חופש המידע, אופן יישומו וליסייע למשרד לעמוד ביישום הוראות החוק ובכך לאפשר העמדת המידע לציבור.

פעולות הביקורת

הביקורת התבצעה בהתאם לתוכנית עבודה שנתית של אגף הביקורת הפנימית, בין החודשים ספטמבר 2013 - אוקטובר 2014 לסירוגין, הביקורת התייחסה בבדיקתה לשנים 2013 - 2011.

משרד ראש הממשלה אגף הביקורת הפנימית

במסגרת הדוח, בדקה הביקורת את עמידת המשרד בהוראות החוק בעניין לוח הזמנים המחויב למתן מענה לאזרח, שיקולי המשרד בעת דחיית בקשות, גביית אגרות, פרסום הדוח השנתי כמתבקש בחוק והנגשת מידע לציבור באמצעות העלאת מידע יזום לאתר האינטרנט המשרדי.

הביקורת התייחסה בבדיקתה למצב טרם כניסת התקנות החדשות (אגרות) לתוקפן.

הביקורת הסתייגה בבדיקתה בחוק חופש המידע התשנ"ח-1998 ובתקנותיו, בהנחיות המפורסמות ביחידה לחוק חופש המידע במשרד המשפטים, בדוחות שנתיים ובמסמכים נלווים שנמסרו לביקורת. כמו כן, קיימה הביקורת פגישות עם הממונה על חוק חופש המידע במשרד ועם בעלי תפקידים רלבנטיים הן במשרד ראש הממשלה והן במשרד המשפטים.

ממצאים עיקריים

1. לוח זמנים - מתן מענה למגיש הבקשה

בסעיף 7 (ב') לחוק נקבע, כי הרשות תודיע למבקש המידע לא יאוחר מ- 30 ימים מקבלת הבקשה על החלטתה לטפל בבקשה. ראש הרשות או מי מטעמו, רשאי להאריך את התקופה ב- 30 ימים נוספים, אך עליו להודיע על כך בכתב ולנמק את הצורך בהארכה.

בסעיף 7 (ג') לחוק נקבע, כי ראש הרשות רשאי להאריך הארכה נוספת את התקופה האמורה בסעיף קטן (ב') במכתב מנומק, אם בשל היקף או מורכבות המידע המבוקש עולה צורך להאריך את התקופה. ההארכה הנוספת לא תעלה על התקופה המתחייבת ולא תעלה על 60 ימים.

בסעיף 7 (ד') לחוק נקבע, כי אם הוחלט להעמיד את המידע לרשות המבקש, ההחלטה תבוצע בזמן סביר ולא יאוחר מ-15 ימים. אם הוחלט מסיבות מיוחדות לבצע את ההחלטה במועד מאוחר יותר, על הממונה להודיע על כך בכתב היכן ומתי יקבל את המידע.

בסעיף 7 (ו') לחוק נקבע, כי אם הרשות החליטה לדחות בקשה מסוימת, עליה להודיע על כך בכתב בצירוף הנימוקים לדחייה וליידע המבקש על זכותו לעתור נגד ההחלטה, על פי הוראות חוק בתי משפט לעניינים מנהליים התש"ס-2000.

הביקורת בדקה את עמידת המשרד בלוח הזמנים הקבוע בחוק על פי סעיף 9, במתן מענה למבקש המידע.

משרד ראש הממשלה
אגף הביקורת הפנימית

להלן ממצאי הבדיקה בחלוקה לשנים:

שנת 2011

מס' בקשות שנענו מעל 120 ימים - חריגה מהחוק	מס' בקשות שנענו עד 120 ימים ללא אישור הארכה	מס' בקשות שנענו עד 60 ימים ללא אישור הארכה	מס' בקשות שנענו עד 30 ימים	סה"כ בקשות שהתקבלו
4	7	9	115	135

מבדיקת הביקורת עולה כי בשנת 2011, מתוך 135 בקשות, 115 קיבלו מענה על פי לוח הזמנים כמתחייב בהוראות החוק. אולם, ב- 16 בקשות לא נשלחו מכתבי הארכת זמן במתן מענה לפונה כמתחייב מהוראות החוק. ארבע בקשות נענו מעל 120 ימים, בבקשות אלו חרג המשרד מהוראות החוק.

הממונה מסרה לביקורת: "ככלל, אני מקפידה על ביצוע הוראות החוק בכל הנוגע לשליחת מכתבי הארכת זמן במתן מענה לפונה. אולם הסיבה לאי תיעוד המסמכים ב- 16 המקרים המפורטים בשנת 2011, נעוצה במעבר שלי מהמשרד לפניית ציבור לתפקיד החדש כאמרכלית בגנזך המדינה".

משרד ראש הממשלה
אגף הביקורת הפנימית

שנת 2012

מס' בקשות שהטיפול בהם טרם הסתיים עקב רגישות הנושא	מס' בקשות שהטיפול בהן הופסק מטעמים הנוגעים לפונה	מס' בקשות שנענו מעל 120 ימים - חריגה מהחוק	מס' בקשות שנענו עד 120 ימים ללא אישור הארכה	מס' בקשות שנענו עד 60 ימים ללא אישור הארכה	מס' בקשות שנענו עד 30 ימים	סה"כ בקשות שהתקבלו
1	4	5	1	13	33	57

מבדיקת הביקורת עולה כי בשנת 2012, מתוך 57 בקשות 33 קיבלו מענה על פי לוח הזמנים כמתחייב בהוראות החוק.
אולם, ב - 14 בקשות לא נשלחו מכתבי הארכת זמן במתן מענה לפונה כמתחייב מהוראות החוק.
חמש בקשות נענו מעל 120 ימים, בבקשות אלו חרג המשרד מהוראות החוק.

משרד ראש הממשלה
אגף הביקורת הפנימית

שנת 2013

מס' בקשות שהועברו לטיפול משרד אחר	מס' בקשות שהטיפול בהן הופסק מטעמים הנוגעים לפונה	מס' בקשות שנענו מעל 120 ימים – חריגה מהחוק	מס' בקשות שנענו עד 120 ימים ללא אישור הארכה	מס' בקשות שנענו עד 60 ימים ללא אישור הארכה	מס' בקשות שנענו עד 30 ימים	סה"כ בקשות שהתקבלו
2	1	5	2	7	48	65

מבדיקת הביקורת עולה כי בשנת 2013, מתוך 65 בקשות, 48 קיבלו מענה בזמן על פי לוח הזמנים כמתחייב בחוק. בקשה אחת הועברה לטיפול מטה היישום להתיישבות ולפיתוח כלכלי של הבדואים בנגב, בקשה נוספת הועברה לטיפול רשות מקרקעי ישראל. אולם, ב- 9 בקשות המשרד לא עמד בלוח הזמנים במתן המענה לפונה כמתחייב בחוק. חמש בקשות נענו מעל 120 ימים, בבקשות אלו חרג המשרד מהוראות החוק.

2. שיקולי המשרד בעת דחיית בקשות

בסעיף 8 לחוק נקבע, כי רשות ציבורית רשאית לדחות בקשה לקבלת מידע כאשר הקצאת המשאבים בה בלתי סבירה או כשהמידע נוצר למעלה משבע שנים וקשה לאתרו. עוד נקבע, כי ניתן לדחות בקשה אם ננקטו אמצעים סבירים וטרם ניתן לאתר את המידע, או כשהמידע פורסם ועומד לרשות הציבור בין בתשלום ובין שלא בתשלום. במקרים אלה החוק מחייב להודיע למבקש המידע היכן הוא יכול לקבל את המידע.

בסעיף 9 א' לחוק נקבע, כי רשות ציבורית לא תמסור מידע שהוא אחד מאלה:
 סעיף 9 א' (1), מידע שבגילוי יש חשש לפגיעה בביטחון המדינה, ביחסי החוץ שלה, בביטחון הציבור או בשלום האדם.
 סעיף 9 א' (2), מידע בנושאים ששר הביטחון מטעמי שמירה על בטחון המדינה קבע אותם בצו באישור הועדה המשותפת.
 סעיף 9 א' (3), מידע שבגילוי מהווה פגיעה בפרטיות אלא אם כן הגילוי מותר על פי דין.
 סעיף 9 א' (4), מידע שאין לגלותו על פי כל דין.
 סעיף 9 ב' (1), מידע שבגילוי עלול לשבש תפקוד תקין של הרשות, או את יכולתה לבצע את תפקידיה.
 סעיף 9 ב' (2), מידע על אודות מדיניות הנמצאת בשלבי עיצוב.
 סעיף 9 ב' (3), מידע על אודות פרטי מו"מ.

משרד ראש הממשלה
אגף הביקורת הפנימית

סעיף 9 ב' (4), מידע בדבר דיונים פנימיים, תרשומות של התייעצויות פנימיות.
 סעיף 9 ב' (5), מידע הנוגע לניהול של הרשות, שאין לו נגיעה או חשיבות לציבור.
 סעיף 9 ב' (6), מידע שהוא סוד מסחרי.
 סעיף 9 ב' (7), מידע שאי גילוי היה תנאי למסירתו.
 סעיף 14 א' (1), הוראות החוק לא יחולו על מערך המודיעין של צה"ל ועל המידע שנוצר או מוחזק בידיהם.

הביקורת בדקה את שיקולי המשרד בעת דחיית בקשות בהתאם להוראות החוק.

להלן ממצאי הבדיקה בחלוקה לשנים:

שנת 2011

סה"כ בקשות שהתקבלו	מס' בקשות שקיבלו מענה כנדרש בחוק	מס' בקשות שנדחו מטעמי חשיפת דיונים פנימיים	מס' בקשות שנדחו חשש לשיבוש	מס' בקשות שנדחו מטעמי פגיעה בביטחון המדינה	מס' בקשות שנדחו מטעמי מערך מודיעין של צה"ל	מס' בקשות שנדחו מטעמי מידע על צד שלישי
135	129	-	-	4 ע"פ סעיף 9 (א) (1)	2 ע"פ סעיף 14 (א) (1)	-

מבדיקת הביקורת עולה, כי בשנת 2011 מתוך 135 בקשות 129 קיבלו מענה כנדרש בחוק, 4 בקשות נדחו על פי סעיף 9 (א) (1) מטעמי פגיעה בביטחון המדינה ו- 2 בקשות נדחו על פי סעיף 14 (א) (1) מטעמי מערך המודיעין של צה"ל. בכל המקרים המשרד עמד בהוראות החוק.

משרד ראש הממשלה
אגף חביקורת חפנימית

בשנת 2012, מתוך 57 בקשות, 51 בקשות קיבלו מענה כנדרש בחוק, הטיפול בארבע בקשות הופסק מטעמים הקשורים לפונה ושתי בקשות נעמו על ידי המשרד כעבור 60 ימים, המחייבים אישור מנכ"ל להארכה.

הביקורת בדקה את שתי הבקשות כמדגם:

א. בתאריך 3.5.2012 התקבלה בקשה מעו"ד לילה מרגלית, מהאגודה לזכויות האזרח בישראל. עו"ד מרגלית ביקשה נתונים אודות היקף השימוש בהיתרי האזנות סתר ביטחוניים, שאושרו על ידי ראש הממשלה ומספר היתרי האזנות סתר ביטחוניים שניתנו ביחס לאזרחים ותושבים ישראלים במהלך חמש שנים. כמו כן ביקשה את הנהלים וההנחיות המשמשים את ראש הממשלה בהפעלת הסמכות להיתר האזנות סתר ביטחוניות בטענה כי מדובר במידע שיש לציבור עניין מובהק בו.

מבדיקת הביקורת עולה כי הנושא התנהל בין הלשכה המשפטית של המשרד לבין הלשכה המשפטית במשרד המשפטים עקב רגישות העניין. הבקשה קיבלה מענה רק לאחר שנה והתשובה הייתה שלילית בהסתמך על סעיף 9 (א') (1) לחוק חופש המידע אשר בגילוי יש חשש לפגיעה בביטחון המדינה וכן ע"פ סעיף 9 (א') 4 לחוק, מידע אשר אין לגלותו על פי כל דין.

הביקורת מציינת, כי המשרד עמד בהוראות החוק בעת דחיית הבקשה על פי הסעיפים הרלוונטיים המתירים זאת אולם, המענה ניתן לאחר 120 ימים והמשרד חרג מהוראות החוק.

הממונה הודיעה לביקורת כי לאור התשובה השלילית, עתרה עו"ד מרגלית מנהלית לבית המשפט, אולם, לאחר דיונים דחה בית המשפט את עתירתה.

ב. בתאריך 19.4.12 התקבלה בקשה ממר [REDACTED] לקבלת מידע אודות התקשרותו של ד"ר [REDACTED] עם משרד ראש הממשלה בנושא כתיבת נאומים לראש הממשלה ובכלל זה חוזה התקשרות, העתק מהסדר למניעת ניגוד עניינים, רשימת תשלומים שבוצעו בין משרד ראש הממשלה לבין ד"ר [REDACTED] העתק מהחלטת ועדת מכרזים לאישור ההתקשרות והעתק מתוצר עבודתו של ד"ר [REDACTED]

הממונה מסרה לביקורת, כי הנושא התעכב בשל רגישות ומורכבות העניין, אך קיבל מענה מפורט לכל הסעיפים המבוקשים להוציא העתק מתוצרי עבודתו של ד"ר [REDACTED] וזאת בהתאם לסעיף 9 (ב') (4) לחוק, מטעמי חשיפת התייעצויות פנימיות שקוימו לגבי הנאומים.

הביקורת מציינת כי המשרד נתן מענה לבקשה אולם, המענה ניתן רק בתאריך 3.7.12 (לאחר כ- 90 ימים), ללא תיעוד לאישור הארכת מנכ"ל לדחיה כמתחייב בחוק.

משרד ראש הממשלה
אגף הביקורת הפנימית

לביקורת נמסר על ידי הממונה, כי בתאריך 3.7.12 התקבלה בקשה נוספת [REDACTED] לקבלת פרטים לגבי מספר הנאומים או קטעי טקסט אשר סיפק [REDACTED] בשנים 2012 ו-2011 ואת התעריף ששולם עבור כל קטע, כותרות של כל הקטעים עבורם שולם שכר, תאריך המסירה ומספר המילים בכל אחד.

הביקורת העלתה כי הבקשה קיבלה מענה בתאריך 5.11.12, בעיכוב של 4 חודשים.

ממדגם זה עולה כי לא נמצא תיעוד לאישור מנכ"ל ו / או ממונה להארכת זמן במתן מענה כמתחייב בחוק וכן מתן התשובה בוצע מעבר לזמן המוגדר בחוק.

הממונה מסרה לביקורת, כי העיכוב נבע מאיטוי מידע מחודש כתוצאה מהבקשה החוזרת. בנוסף, מסרה הממונה לביקורת כי הסיבה לאי הוצאת אישור מנכ"ל להארכת זמן במתן מענה ל [REDACTED] נבעה מתוך הבנתה כי הוא יפנה אליה שוב במועד סמוך למועד מתן התשובה.

שנת 2013

מס' בקשות שנדחו מטעמי מידע על צד שלישי	מס' בקשות שנדחו מטעמי פגיעה בביטחון המדינה	מס' בקשות שנדחו מטעמי מידע על מדיניות	מס' בקשות שנדחו ובגילויין חשש לשיבוש תפקוד תקין	מס' בקשות שנדחו מטעמי חשיפת דיונים פנימיים	מס' בקשות שנדחו מטעמי מידע על מו"מ	מס' בקשות שקיבלו מענה כנדרש בחוק	סה"כ בקשות שהתקבלו
1 ע"פ סעיף 13	2 ע"פ סעיף 9 (א') (1)	1 ע"פ סעיף 9 (ב') (2)	1 ע"פ סעיף 9 (ב') (1)	2 ע"פ סעיף 9 (ב') (4)	1 ע"פ סעיף 9 (ב') (3)	56	64

מבדיקת הביקורת עולה כי בשנת 2013, מתוך 64 בקשות 56 קיבלו מענה כנדרש בחוק. שתי בקשות נדחו על פי סעיף 9 (א') (1), מטעמי פגיעה בביטחון המדינה. בקשה אחת נדחתה על פי סעיף 9 (ב') (1), מטעמי חשש לשיבוש תפקוד תקין. בקשה אחת נדחתה על פי סעיף 9 (ב') (2), מטעמי מידע על מדיניות. בקשה אחת נדחתה על פי סעיף 9 (ב') (3), המתיר לא למסור מידע על מו"מ. שתי בקשות נדחו על פי סעיף 9 (ב') (4), מטעמי חשיפת דיונים פנימיים.

משרד ראש הממשלה
אגף הביקורת הפנימית

בקשה אחת נדחתה על פי סעיף 13 מטעמי מידע על צד שלישי.

הביקורת מציינת כי בכל המקרים הנ"ל, המשרד עמד בהוראות החוק.

3. אגרות

סעיף 18 לחוק מחייב תשלום אגרה בעד בקשה לקבלת מידע, איתור, הפקה ומסירת מידע. על הרשות חלה החובה לספק מידע רק לאחר ששולמה האגרה. החוק קובע כי יינתן פטור מאגרה בנסיבות מסוימות כגון, בקשת אדם לקבל מידע אודות עצמו. אולם, ניתן לגבות אגרה על הפעולות הכרוכות בהפקת המידע.

תעריפי האגרה נקבעים בתקנות חוק חופש המידע ומתעדכנים מעת לעת. הוראת חוק חופש המידע מיום 17.9.2013 קבעה תעריפי אגרת בקשה על סך 101 ₪.

הביקורת התייחסה בבדיקתה לנושא גביית תשלום האגרות במשרד, מבדיקתה עולה כי הממונה הקפידה על גביית האגרות השונות כמתחייב מהוראת החוק.

הביקורת מציינת לחיוב את עמידת הממונה בגביית תשלום האגרות השונות ומתוך כך את עמידת המשרד בהוראות כמתחייב בחוק.

הערת הביקורת: ועדת חוק חוקה ומשפט אישרה בתאריך 25.12.2013 תיקון בתקנות חוק חופש המידע (אגרות) ובתאריך 28.3.2014 התיקון נכנס לתוקף.

עם כניסת התקנות החדשות הוזלו תעריפי אגרות הבקשה והן עומדות על 20 ₪ בלבד. כמו כן, יינתנו פטורים לעמותות, סטודנטים וחברות לתועלת הציבור.

4. פרסום דין וחשבון שנתי

בסעיף 5 (א') לחוק נקבע כי כל רשות ציבורית תפרסם דין וחשבון שנתי אודות פעילותה ותחומי אחריותה כולל תרשים ארגוני, לא יאוחר מהראשון ביולי בכל שנה.

כמו כן הדוח יכלול גם את דיווח הממונה על הפעלת החוק במשרד, אולם ניתן לפרסם דיווח זה בנפרד. נוהל משרד המשפטים קובע כי דוח חוק חופש המידע במשרד יפורסם בכל שנה בתחילת אפריל.

הביקורת התייחסה בבדיקתה, לנושא עמידת המשרד בלוח הזמנים לפרסום הדוחות השנתיים כמתחייב בחוק.

מבדיקתה נמצא כי:

משרד ראש הממשלה
אגף הביקורת הפנימית

בשנת 2011: המשרד פרסם את הדוח השנתי במלואו אך באיחור של חודשיים.

הממונה הבהירה לביקורת כי האיחור בפרסום הדוח השנתי בשנת 2011 נבע מקשיים רבים בהם נתקלה בקבלת הנתונים מהיחידות הרלבנטיות.

בשנת 2012: המשרד פרסם את הדוח השנתי בתאריך 2.7.13 באיחור של יומיים בלבד, אך עם מידע חסר.

הממונה הבהירה לביקורת, כי הסיבה לעיכוב בפרסום הדוח השנתי בשנת 2012 והמידע החסר בו, טמונה בעובדה שיחידות שונות במשרד כמו המועצה הלאומית לכלכלה, אגף לתכנון מדיניות, יחידת המנהל, הלשכה המשפטית ומנהלת תנופה העבירו מידע חלקי ורק לאחר בקשות חוזרות ונשנות של הממונה, השלימו היחידות את המידע הנדרש.

בשנת 2013: המשרד פרסם את הדין וחשבון השנתי בזמן כמתחייב מהחוק, אך עם מידע חלקי.

הממונה הבהירה לביקורת כי הדוח השנתי לשנת 2013 הוגש עם מידע חלקי כי היחידות לא העבירו את המידע המבוקש בזמן.

בנוסף, הממונה הדגישה בפני הביקורת באופן חד משמעי, כי ישנו קושי רב בקבלת החומרים הנדרשים ובשיתוף הפעולה מצד היחידות השונות במשרד, דבר הפוגע במהלך עבודתה וגורם לעיכוב בפרסום הדוח השנתי.

5. העלאת מידע יזום לאתר האינטרנט והנגשתו לציבור

בהחלטת ממשלה מס' 2950 מיום 6.3.2011 שעיקרה הגברת השקיפות ברשויות הציבוריות נקבע, כי שר המשפטים יקים במשרדו יחידה ליישום חוק חופש המידע ותפקידה יהיה בין היתר להקים אתר אינטרנט מרכזי לחופש המידע, לנהלו ולקבוע קווים מנחים לפרסום מידע יזום בידי משרדי הממשלה תוך האחדת צורת הפרסום.

הביקורת בדקה את עניין קביעת הקווים המנחים לפרסום מידע יזום עם סגן ראש היחידה הממשלתית לחופש המידע במשרד המשפטים, [REDACTED], הבהיר לביקורת כי במשרד המשפטים הוכנה טיוטה מתקדמת לקווים מנחים בדבר פרסום מידע יזום במשרדי הממשלה, אך טיוטה זו טרם קיבלה אישור סופי מהנהלה.

הביקורת מציינת, כי כיום לא מועלה מידע יזום לאתר משרד ראש הממשלה כמתחייב מהחלטת הממשלה.

משרד ראש הממשלה
אגף הביקורת הפנימית

המלצות הביקורת

- א. הביקורת ממליצה לבנות תוכנה ייעודית ליישום חוק חופש המידע אשר תרכז את כלל הוראות החוק בנושאים השונים ותשמש כלי לניהול, פיקוח ובקרה במטרה לסייע למשרד לעמוד בהוראות החוק ולמנוע חריגות בלוח הזמנים הקבוע בחוק בעת מתן מענה לציבור.
- ב. הביקורת סבורה, כי בשל מורכבות ואופי העבודה במשרד ראש הממשלה, ישנו צורך בחשיבה מחודשת לגבי כוח האדם ואחוז המשרה הנדרשים למילוי תפקיד הממונה. באופן המיטבי ביותר כך שהמשרד יעמוד בהוראות החוק. הביקורת מציינת כי בעקבות פרסום התפקיד ב"קול קורא" ישנה שעת כושר לביצוע חשיבה זו.
- ג. הביקורת ממליצה להגביר את המודעות לחוק חופש המידע בקרב ההנהלה ועובדי המשרד ואת החשיבות לשיתוף הפעולה בין הממונה למנהלי היחידות השונות, לשם עמידה מיטבית בהוראות החוק.
- ד. הביקורת ממליצה לקבוע נוהל עבודה בנושא חוק חופש המידע אשר יסדיר את יחסי הגומלין בין הממונה לבין היחידות השונות במשרד, הן בטיפול בבקשות והן בהעברת חומרים ומידע נדרשים. בנוסף על הנוהל לכלול את אופן טיפול הממונה בבקשות בדגש על לוח זמנים הנגזר מהוראות החוק.
- ה. הביקורת מציינת כי כיום לא מועלה מידע יזום לאתר האינטרנט של משרד ראש הממשלה. הביקורת סבורה כי העלאת ופרסום מידע יזום, אקטיבי, נגיש ומתחדש באתר יגביר את נגישות הציבור לקבלת המידע ויהווה חלק מהנהגת מהפכת השקיפות ויצירת ממשל פתוח. אפשר שהעלאת מידע יזום יפחית את מספר הבקשות אשר יוגשו לקבלת מידע. על כן, על המשרד לגבש דרך פעולה בעניין זה מבלי להמתין להוראות המתגבשות במשרד המשפטים.

משרד ראש הממשלה
אגף הביקורת הפנימית

סיכום

חוק חופש המידע התשנ"ח – 1998, נועד בכדי לעגן את זכותו של כל אזרח או תושב לקבל מידע המצוי בין היתר בידי משרד ראש הממשלה, בהתאם לסייגים המופיעים בחוק.

על-פי המידע שמסרה הממונה לביקורת במהלך בדיקתה, עסקה הממונה בטיפול במאות בקשות לאורך השנים 2011-2013 וכן טיפלה בנושאים נוספים המחויבים בחוק, כגון: פרסום דוחות שנתיים, דיווח על יישום החוק במשרד וגביית אגרות.

ממצאי הביקורת מלמדים, כי לרוב המשרד עמד בהוראות החוק בכל הקשור במתן מענה לבקשות אם כי, במספר מקרים חרג המשרד מהוראות אלו. כמו גם, לרוב אין אסמכתאות כתובות להארכה במתן המענה לבקשות ועמידה בלוח זמנים כנדרש בחוק.

בנוסף, נמצא כי יחסי העבודה ושיתוף הפעולה בין הממונה ליחידות המשרד השונות לוקה בחסר בכל הקשור להיענות היחידות לדרישות הממונה בהעברת מסמכים ומידע הן לטיפול בבקשות והן בפרסום הדוח השנתי.

על המשרד להביא לקידום נושאים אלו בכדי לעמוד בהוראות החוק במלואן.